



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. november 30.
(OR. en)

16149/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0438(COD)

COPEN 423
DROIPEN 172
MIGR 433
COSI 240
JAI 1587
CODEC 2359

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. november 28.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 755 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról, valamint a 2002/90/EK tanácsi irányelv és a 2002/946 IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 755 final.

Melléklet: COM(2023) 755 final



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.11.28.
COM(2023) 755 final

2023/0439 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról, valamint a 2002/90/EK tanácsi irányelv és a 2002/946 IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A migráncscempészs olyan bűnözői tevékenység, amely az emberek életét és méltóságát alárendeli a haszonszerzésnek, sérti az alapvető jogokat és aláássa az EU migrációkezelési célkitűzéseit.

A migráncscempészs elleni küzdelem és annak megelőzése az Európai Unió egyik prioritása, és döntő fontosságú az irreguláris migráció átfogó kezelése szempontjából. A bűnözői hálózatok kihasználják az emberek elkeseredettségét, és emberi életet veszélyeztetve szárazföldi, tengeri és légi útvonalakat használnak fel az irreguláris migráció elősegítésére, továbbá minden módon igyekeznek maximalizálni nyereségüket.

Ursula von der Leyen elnök az Unió helyzetéről szóló, 2023. szeptember 13-i beszédében arra szólított fel, hogy a migráncscempészs elleni hatékony küzdelem érdekében az Unió rendelkezésére álló valamennyi eszközt meg kell erősíteni a jelenlegi, több mint 20 éves jogalkotási keret aktualizálása révén, valamint hogy meg kell erősíteni a migráncscempészsre vonatkozó irányítást és növelni kell az uniós ügynökségek, különösen az Europol szerepét. Hangsúlyozta továbbá, hogy e globális kihívás kezelése érdekében együtt kell működni a partnerekkel, ezért a Bizottság nemzetközi konferenciát szervez, hogy az embercempészs elleni küzdelemre irányuló cselekvési felhívással globális szövetséget hozzon létre.

Az EU-ba irányuló és az EU-n belüli migráncscempészs új méreteket ölt, amit az újonnan kialakuló és az elmélyülő válságok – különösen a gazdasági recesszió, az éghajlatváltozás okozta környezeti vészhelyzetek, valamint a számos harmadik országban tapasztalható konfliktusok és demográfiai nyomás – miatti növekvő kereslet táplál. A migráncscempészs miatt az EU-ba irregulárisan érkezők száma emelkedik: az EU külső határain 2022-ben mintegy 331 000 szabálytalan belépést észleltek, ami 2016 óta a legmagasabb szint és az előző évhez képest 66 %-os növekedést jelent¹. 2023-ban szeptember végéig mintegy az EU külső határain észlelt szabálytalan határátlépések száma hozzávetőleg 281 000 volt, ami 2022 azonos időszakához képest 18 %-kal magasabb. Ez egybeesik a cempésztevékenységek számának növekedésével, amit az is bizonyít, hogy a tagállamok 2022-ben minden eddigi értéket meghaladva több mint 15 000 migráncscempészről tettek jelentést a Frontexnek². Figyelembe véve az irreguláris érkezések számának növekedését 2023-ban és a számos származási és tranzitországot érintő különböző világméretű válságokat, az Európába irányuló migrációs áramlások mértéke³ és a kapcsolódó embercempészethez kötődő bűncselekmények száma várhatóan folyamatosan magas lesz és esetlegesen tovább fog emelkedni.

Becslések szerint az EU-ba érkező irreguláris migránsok több mint 90 %-a veszi igénybe a többnyire bünszervezetekbe tömörülő embercempészek szolgáltatásait⁴. Ezenfelül a cempészhálózatok a bűnözői tevékenységükből jelentős nyereségre tesznek szert, amely a becslések szerint világszinten eléri az évi 4,7–6 milliárd EUR-t⁵. Az irreguláris migráció csökkentése szempontjából ezért elsődleges fontosságú, hogy határozott és erőteljes választ

¹ Frontex, Risk Analyses for 2023/2024 (a Frontex 2023/2024-re vonatkozó kockázatelemzése).

² Frontex, Risk analyses for 2023/2024 (a Frontex 2023/2024-re vonatkozó kockázatelemzése).

³ Frontex Risk Analysis for 2023/2024 (a Frontex 2023/2024-re vonatkozó kockázatelemzése).

⁴ Az Europol becslései.

⁵ Az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala, Global study on smuggling of migrants (Globális tanulmány a migráncscempészséről), 2018.

adjunk az embercsempészek tevékenységeire. Becslések szerint a könyörtelen migráncsempészek tevékenységei – különösen a tengeren – 2014 óta több mint 28 000 ember⁶ halálát okozták.

A migráncsempész-hálózatok mintegy fele más bűncselekményekben is részt vesz, például emberkereskedelemben, valamint kábítószer- és tűzfegyver-csempészetben, ezzel párhuzamosan pedig elősegítik az EU-n belüli szabálytalan továbbutazásokat. A bűnüldöző és igazságügyi hatóságok számos és folyamatosan változó kihívással néznek szembe: az embercsempészek gyorsan változó és a körülményekhez igazodó elkövetési módjai; a fenyegetés és erőszak egyre gyakoribb alkalmazása a migránsokkal és a bűnüldöző hatóságokkal szemben⁷; az EU-n kívüli országokban rejtőzködő embercsempészek felkutatásának és elfogásának nehézségei; a közlekedési eszközök széles skálájának használata, ideértve a tengeri hajózásra alkalmatlan, kevésbé észlelhető hajókat (például halászhajókat és fémekből összeeszkábált hajókat), a migránsokat veszélyesen elrejtő közúti járműveket, valamint a kereskedelmi és charter légi járatokat, amelyeket egyre gyakrabban használnak arra, hogy migránsokat szállítsanak az EU-hoz közeli vagy az EU-val határos országokba, ahonnan a migránsok ezt követően szabálytalanul próbálnak belépni az EU-ba⁸; a digitális eszközök használata a folyamat valamennyi szakaszában, beleértve a csempészéssel kapcsolatos szolgáltatások, útvonalak és árak interneten keresztüli reklámozását, valamint a dokumentumok hamisítását; a kriptopénz, a digitális pénz vagy egyéb nem hivatalos fizetési formák (pl. *hawala*) használata⁹.

A migráncsempészség elleni küzdelem elengedhetetlen az esetlegesen az emberi jogok megsértését és haláleseteket okozó szervezett bűnözői hálózatok felszámolásához, valamint az EU-ba irányuló irreguláris migráció fokozódásával szembeni fellépéshez. A migráció átfogó és fenntartható megközelítéséhez olyan szilárd és hatékony intézkedésekre van szükség, amelyek kiegészítik a származási és tranzitországokkal kialakított, kölcsönösen előnyös partnerségeket, kezelik a migráció és különösen az irreguláris migráció kiváltó okait, ugyanakkor küzdenek a migráncsempészséggel és az emberkereskedelmet is magában foglaló szervezett bűnözéssel szemben. Az új migrációs és menekültügyi paktum¹⁰ a csempészség megelőzését és az ellene folytatott küzdelmet helyezi a migrációval kapcsolatos átfogó megközelítés középpontjába.

A migráncsempészségre vonatkozó meglévő uniós jogi és operatív keretet korszerűsíteni kell és meg kell erősíteni, hogy e folyamatosan változó bűncselekmény megelőzése és az arra való reagálás érdekében javuljanak az Európai Unió rendelkezésére álló eszközök, többek között a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészelete elleni fellépéstől szóló ENSZ-jegyzőkönyv értelmében a nemzetközi jog alapján az Unióra és tagállamaira háruló jogi kötelezettségekkel összefüggésben.

Ez az irányelvjavaslat egy olyan intézkedéscsomag része, amely megvalósítja a gyakorlatban Ursula von der Leyen elnök felszólítását és amelynek célja a meglévő jogi keret korszerűsítése és megerősítése, valamint az Unió számára a célnak megfelelő szabályok biztosítása. Az irányelvjavaslat ezenfelül naprakésszé teszi és korszerűsíti a jogellenes be- és

⁶ Nemzetközi Migrációs Szervezet, Missing migrants project („Eltűnt migránsok” projekt), elérhető a következő internetcímen: <https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>.

⁷ Europol, Criminal Networks in Migrant Smuggling (A migráncsempészség terén tevékenykedő bűnözői hálózatok), Europol Spotlight, 2023.

⁸ Frontex, Risk Analyses for 2023/2024 (a Frontex 2023/2024-re vonatkozó kockázatelemzése).

⁹ Europol, Criminal Networks in Migrant Smuggling (A migráncsempészség terén tevékenykedő bűnözői hálózatok), Europol Spotlight, 2023.

¹⁰ COM(2020) 609 final.

átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás meghatározásáról szóló 2002/90/EK irányelvből¹¹, továbbá a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni küzdelem büntetőjogi keretének megerősítéséről szóló 2002/946/IB kerethatározatból¹² álló, meglévő uniós büntetőjogi szabályokat, más néven az elősegítésről szóló csomagot.

Ezt a javaslatot a Bizottság rendeletjavaslata¹³ kíséri, amely fokozza a rendőrségi együttműködést, valamint megerősíti az Europol hatáskörét a migráncsempészség és az emberkereskedelem területén, különösen azáltal, hogy kodifikálja a Migráncsempészség Elleni Küzdelem Európai Központjának az Europolon belül történő létrehozását, és megerősíti annak kapcsolódó hatásköreit. A javaslat megerősíti az Europol migráncsempészség elleni küzdelemmel kapcsolatos stratégiai és operatív feladatait a központ tevékenységeinek irányítása és támogatása, valamint az operatív prioritások és intézkedések meghatározása és végrehajtása érdekében. Olyan irányítási keretet hoz létre, amely magában foglalja a migráncsempészség elleni küzdelemmel foglalkozó tagállami szervezeteket, a Bizottságot és más uniós ügynökségeket. Megerősíti a Frontexszel és az Eurojusttal folytatott ügynökségközi együttműködést, valamint az Europol és harmadik országok közötti együttműködést.

Ezt a csomagot annak a nemzetközi konferenciának a napján nyújtotta be a Bizottság, amelyen létrehozta a migráncsempészség elleni globális szövetséget. Ezzel a konferenciával a Bizottság a nemzetközi partnerekkel való erős politikai együttműködést célzó keretet alakít ki azáltal, hogy a migráncsempészség elleni együttes globális küzdelemre szólít fel.

Ez a három kezdeményezés kiegészíti a migráncsempészség elleni küzdelem terén meglévő kezdeményezéseket, és végrehajtja a 2021–2025-ös időszakra vonatkozó, csempészség elleni megújított uniós cselekvési tervet¹⁴ azáltal, hogy korszerűsíti a migrációs útvonalakon tevékenykedő migráncsempészek szankcionálására szolgáló meglévő uniós jogi keretet, valamint az elkövetkező évekre megújított jogi, operatív és nemzetközi együttműködési keretet határoz meg a migráncsempészség ellen.

E javaslatok együttesen arra irányulnak, hogy a Bizottság 2023. október 17-én bejelentett 2024. évi munkaprogramjában foglaltaknak megfelelően biztosítsák „a migráncsempészség elleni küzdelem jogi keretének korszerűsítését annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezünk az embercsempészek új elkövetési módjaira való reagáláshoz szükséges jogi és operatív eszközökkel”.

A javaslat céljai

Az EU-ba való jogellenes beutazáshoz, valamint az EU-n belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtásra vonatkozó jelenlegi uniós jogi keretet 2002-ben fogadták el a Lisszaboni Szerződést megelőző rendelkezések alapján. Ezen irányelvjavaslat általános célkitűzése egy olyan korszerű uniós büntetőjogi eszköz létrehozása, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének rendelkezéseivel, valamint a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempésze elleni fellépésről szóló ENSZ-jegyzőkönyvvel összhangban egyértelműen meghatározza és hatékonyan szankcionálja az EU-ba való jogellenes beutazáshoz, valamint az EU-n belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekményét.

Ez az irányelvjavaslat a következő konkrét célkitűzéseket szolgálja:

¹¹ HL L 328., 2002.12.5., 17. o.

¹² HL L 328., 2002.12.5., 1. o.

¹³ COM(2023) 754 final.

¹⁴ COM(2021) 591 final.

- *A migráncscsempészásért felelős szervezett bűnözői hálózatok hatékony kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának és szankcionálásának biztosítása*

Az elősegítésről szóló hatályos csomag 2017. évi REFIT-értékelése és végrehajtásának ezt követő nyomon követése rámutatott a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekményi tényállásának tág meghatározásával kapcsolatos kihívásokra. Nevezetesen rámutatott arra, hogy a csomag a bűncselekményi tényállás tág meghatározása és a mentességek hiánya miatt nem volt hatékony abban a tekintetben, hogy egyértelműséget és jogbiztonságot teremtsen az illegális bevándorláshoz történő segítségnyújtás és a humanitárius segítségnyújtás közötti különbségtételre vonatkozóan. Ez a javaslat egyértelművé teszi, hogy mely cselekményeket kell bűncselekménnyé nyilvánítani. Idetartoznak a következők: a pénzügyi vagy anyagi haszon érdekében végzett, jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás vagy annak ígérete; olyan, jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás, amely nagy valószínűséggel súlyos kárt okoz egy személynek, annak ellenére, hogy azt pénzügyi vagy anyagi haszon nélkül végzik; valamint harmadik országbeli állampolgárok nyilvános – például az interneten keresztül történő – felbujtása az Európai Unióba való beutazásra, valamint az EU-n belüli jogellenes átutazásra vagy tartózkodásra. A javaslat azt is egyértelművé teszi, hogy az irányelv célja nem az, hogy megbüntesse a harmadik országbeli állampolgárokat azért, mert csempészés áldozatává válnak vagy segítséget nyújtanak családtagjaiknak, illetve hogy bűncselekménynek nyilvánítsa a harmadik országbeli állampolgároknak a jogi kötelezettségekkel összhangban történő humanitárius segítségnyújtást vagy az alapvető emberi szükségletek kielégítése érdekében nyújtott támogatást.

A pontosított meghatározás továbbá tartalmazza, hogy a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekménye bármely tagállam területén történhet, így elősegíti a tagállamok közötti igazságügyi együttműködést.

- *Összehangoltabb szankciók, amelyek figyelembe veszik a bűncselekmény súlyosságát*

Az elősegítésről szóló csomag 2002-es elfogadása óta a migráncscsempészásban részt vevő bűnözői hálózatok egyre gyakrabban folyamodnak erőszakhoz a migránsokkal és a bűnüldöző hatóságokkal szemben, ami életüket veszélyeztet. A javaslat bevezeti azon minősített bűncselekményi tényállások meghatározását (pl. bűnszervezet részeként elkövetett, súlyos kárt okozó, illetve az életet vagy az egészséget veszélyeztető, halált okozó bűncselekmények), amelyek esetében ennek megfelelő magasabb szintű büntetőjogi szankciók vannak érvényben. Az irányelvjavaslatban szereplő büntetési tételek felső határának minimális szintje magasabb, mint az elősegítésről szóló hatályos csomagban előírtak (ahol a büntetési tétel felső határa legalább 8 évig terjedő szabadságvesztés), és azokat az uniós büntetőjogi eszközök által bevezetett szankciók általános rendszerének figyelembevételével határozták meg. A jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás fő bűncselekménye büntetési tételének felső határa legalább 3 évig terjedő szabadságvesztés lenne, míg a minősített bűncselekmények (pl. szervezett bűnözés, súlyos erőszak alkalmazása) büntetési tételének felső határa legalább 10 évig terjedő szabadságvesztés, a legsúlyosabb (halált okozó) bűncselekmények büntetési tételének felső határa pedig legalább 15 évig terjedő szabadságvesztés lenne.

- *A joghatósági hatókör javítása*

A migráncscsempészési tevékenységeket szervező és végző személyek gyakran az EU-n kívül élnek, ezért nem tartoznak a tagállamok joghatósága alá. Annak érdekében, hogy több lehetőség nyíljon a csempésztevékenységeket szervező nagy értékű célpontok szankcionálására, valamint az olyan helyzetek elkerülése érdekében, amelyek felett egyetlen

államnak sincs joghatósága – például nemzetközi vizeken történő, súlyos és tragikus csempészetű ügyekben –, az irányelvjavaslat kiterjeszti a tagállamok joghatóságát azokra az esetekre, amikor az EU-ba való jogellenes belépéshez való segítségnyújtás kudarcot vall, és harmadik országbeli állampolgárok életüket veszítik: ez az eset áll fenn például, amikor tengeri hajózásra alkalmatlan hajók süllyednek el nemzetközi vizeken, tehát még azt megelőzően, hogy elérnék egy tagállam vagy harmadik ország felségvizeit. Az irányelvjavaslat a joghatóságot kiterjeszti továbbá a valamely tagállamban lajstromozott vagy az adott tagállam lobogója alatt közlekedő hajók vagy légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekre, valamint az EU-ban üzleti tevékenységet folytató, de az EU-ban nem feltétlenül letelepedett jogi személyek által elkövetett bűncselekményekre.

- *A tagállami erőforrások megerősítése a migráncsempészség elleni küzdelem és annak megelőzése érdekében*

Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok hatékonyan lépjenek fel a migráncsempészség ellen, az irányelvjavaslat előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy az érintett bűnüldöző és igazságügyi hatóságok megfelelő erőforrásokkal, megfelelő képzettséggel és szakértelemmel rendelkezzenek ahhoz, hogy biztosítsák a hatékony megelőzést, kivizsgálást és az elkövetők büntetőeljárás alá vonását. Emellett a tagállamoknak a migráncsempészség megelőzésén is dolgozniuk kell tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányok, valamint kutatási és oktatási programok révén.

- *Az adatgyűjtés és a jelentéstétel javítása*

A 2017. évi értékelés¹⁵ megállapította, hogy a migráncsempészséssel kapcsolatos bűncselekményekre és a büntető igazságszolgáltatási válaszlépésekre vonatkozó megbízható, átfogó és összehasonlítható adatok nemzeti és uniós szintű hiánya olyan kulcsfontosságú elem, amely akadályozza az elősegítésről szóló csomag hatásainak értékelését a tagállamokban; emellett akadályozza a nemzeti politikai döntéshozókat és gyakorlati szakembereket az intézkedéseik hatékonyságának nyomon követésében és mérésében. E hiányosság kezelése és a nyomon követés javításának biztosítása érdekében a javaslat előírja a tagállamok számára, hogy évente gyűjtsenek és szolgáltatassanak statisztikai adatokat. Ez elősegítené a migráncsempészség jellegének és nagyságrendjének jobb megértését, az ügyek felderítését és a tagállamok büntető igazságszolgáltatási rendszerei által adott válaszokat, valamint támogatná a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a javaslat összhangban van az új migrációs és menekültügyi paktummal, amely a migrációval kapcsolatos átfogó megközelítés alapvető részeként határozott európai választ biztosít az EU-n belüli és kívüli migráncsempészségre. A javaslat végrehajtja a 2021–2025-ös időszakra vonatkozó, migráncsempészség elleni megújított uniós cselekvési tervet¹⁶ azáltal, hogy naprakésszé teszi és korszerűsíti a migrációs útvonalakon tevékenykedő migráncsempészek szankcionálására szolgáló meglévő uniós jogi keretet. A javaslat összhangban van és koherens a közép-mediterrán, a kelet-mediterrán, a nyugat-mediterrán és az atlanti útvonalra, valamint a nyugat-balkáni útvonalra vonatkozóan a Bizottság által előterjesztett uniós cselekvési tervekkel, továbbá az EU-ba irányuló irreguláris migráció kereskedelmi közlekedési eszközök igénybevételevel történő elősegítésével foglalkozó eszköztárral¹⁷ és az Európai Unió területére való illegális belépéssel összefüggésben az

¹⁵ SWD(2017) 117 final.

¹⁶ COM(2021) 591 final.

¹⁷ Elérhető a következő internetcímen: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_23_3057

emberkereskedelem vagy migráncscsempészt elősegítő vagy abban részt vevő fuvarozókkal szembeni intézkedésekről szóló rendeletjavaslattal¹⁸. Összhangban van továbbá a migrációval kapcsolatban nemzetközi szinten vállalt, átfogó partnerségekre vonatkozó kötelezettségvállalásokkal is.

Ez a javaslat ezenfelül összhangban van az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempésze elleni fellépésről szóló jegyzőkönyvvvel, amelynek az Európai Unió részes fele. Az ENSZ-jegyzőkönyv a bűncselekmény tényállási elemeként határozza meg a pénzügyi vagy egyéb anyagi előnyt, és előírja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok nem vonhatók büntetőeljárás alá a jegyzőkönyv értelmében azért, mert a bűncselekmény áldozatává váltak.

A javaslat támogatja a biztonsági unióra vonatkozó uniós stratégiának¹⁹, a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiának (2021–2025)²⁰, az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiának (2021–2025)²¹, valamint az EU felülvizsgált tengeri védelmi stratégiájának²² a célkitűzéseit.

A javaslat összhangban van a jogellenes be- és átutazás, valamint a jogellenes tartózkodás elősegítésének meghatározásáról és megelőzéséről szóló uniós szabályok végrehajtásáról szóló 2020. évi bizottsági iránymutatással²³, amely kimondja a következőket: a jogszabály által előírt (például kutatási-mentési műveletek keretében történő) humanitárius segítségnyújtást nem lehet és nem is szabad bűncselekménnyé nyilvánítani; a nemzetközi jog megsértésének minősül a tengeren kutatási-mentési műveleteket a vonatkozó jogszabályok keretében végző nem kormányzati szervezetek vagy bármely egyéb nem állami szereplők kriminalizálása, ezért azt az uniós jog nem teszi lehetővé; valamint eseti alapon, valamennyi releváns körülményt figyelembe véve kell elvégezni – amennyiben alkalmazandó – annak értékelését, hogy valamely cselekmény a „humanitárius segítségnyújtás” fogalmába tartozik-e, amely fogalmat nem lehet úgy értelmezni, hogy az lehetővé tegye jogszabály által meghatározott cselekmény bűncselekménnyé nyilvánítását.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az irányelvjavaslat összhangban van az Unió által elérni kívánt szakpolitikai célokkal, és különösen az alábbiakkal:

- Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról, valamint a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelvjavaslat²⁴.
- Az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezmény.
- 2014/41/EU irányelv a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról.

¹⁸ COM(2021) 753 final.

¹⁹ COM(2020) 605 final.

²⁰ COM(2021) 170 final.

²¹ COM(2021) 171 final.

²² A Tanács 2023. október 24-i következtetései az EU felülvizsgált tengeri védelmi stratégiájáról (EUMSS) és az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervről, 14280/23.

²³ HL C 323., 2020.10.1., 1. o.

²⁴ COM(2022) 245 final.

- Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.
- A Tanács 2004/81/EK irányelve (2004. április 29.) a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményektől érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről.
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol).
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1727 rendelete (2018. november 14.) az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet).
- Az Európai Parlament és a Tanács 2009/52/EK irányelve (2009. június 18.) az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról.
- A Tanács 2009/948/IB kerethatározata a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről, valamint a büntetőeljárás átadásáról szóló rendeletjavaslat²⁵.

Ez a javaslat nem érinti a 2004/38/EK irányelvet²⁶, valamint az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépéséről szóló megállapodást²⁷. A javaslat semmilyen tekintetben nem módosítja a 2004/38/EK irányelvet, illetve az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépéséről szóló megállapodást.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 83. cikkének (2) bekezdése, amely rögzíti, hogy az EU szabályozási minimumokat állapíthat meg, ha valamely harmonizációs intézkedések hatálya alá tartozó területen az Unió politikájának eredményes

²⁵ COM(2023) 185 final.

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

²⁷ Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (2019/C 384 I/01) (HL C 384 I., 2019.11.12., 1. o.).

végrehajtásához elengedhetetlen a tagállamok büntetőügyekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése. A közös bevándorlási politika területét – nevezetesen a belépés és a tartózkodás feltételeit, az illegális bevándorlást és a jogellenes tartózkodást, valamint az EU külső határainak igazgatását – az EUMSZ-nek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló V. címének a határok ellenőrzésével, a menekültüggyel és a bevándorlással kapcsolatos politikákra vonatkozó 2. fejezete területén meglévő uniós vívmányokkal már harmonizálták, és annak a tagállamok büntetőügyekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése révén történő hatékony végrehajtása elengedhetetlen.

- **Szubszidiaritás**

A migráncsempészség olyan határokon átnyúló bűncselekmény, amely közvetlenül érinti az Uniót, annak külső határait és gyakran egyszerre több tagállamot is. A tagállamok önállóan nem tudják sikeresen kezelni ezt a határokon átnyúló bűncselekményt. A bűncselekményi tényállások meghatározásának, a szankciók szintjének és a tagállamokban alkalmazandó megelőző intézkedéseknek a további közelítése hatékonyabb fellépést biztosíthat a migráncsempészség felderítése, kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása, valamint annak megelőzése terén, hogy a bűnözők a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztásával kihasználják a kevésbé szigorú szankciókat alkalmazó rendszereket.

Az Unióban a szankciók elrettentő hatásának növelése érdekében a javaslat bevezeti a minősített bűncselekményeket, amelyekre magasabb büntetési tételek vonatkoznak, valamint a súlyosító körülményeket, például visszaesés esetén, ha a bűncselekményt köztisztviselő vagy tűzfegyvert viselő személy követte el. A Bizottság rendelkezésére álló információk szerint jelenleg a tagállamokba való jogellenes be- és átutazáshoz történő segítségnyújtásra vonatkozó büntetőjogi szankciók büntetési tételének felső határa Belgiumban és Spanyolországban legfeljebb egy év, Bulgáriában, Cipruson, Írországon és Szlovéniában pedig akár 10 év is lehet. A tagállamokban való tartózkodáshoz történő segítségnyújtáshoz kapcsolódó büntetőjogi szankciók büntetési tételének felső határa Ausztriában, Belgiumban, Csehországban, Észtországban és Spanyolországban legfeljebb egy év, míg Cipruson akár 15 év is lehet. 2015 óta tizenöt tagállam²⁸ tartotta fontosnak, hogy módosítsa nemzeti jogszabályait (a módosítások jelenleg három tagállamban²⁹ folyamatban vannak). A módosítások magukban foglalják a szigorúbb büntetéseket³⁰, a csempészet kísérletének bűncselekménnyé nyilvánítását³¹, valamint a jogellenes átutazás során történő humanitárius segítségnyújtás mentesítését³².

A javaslat céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, azok uniós szinten – az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (3) bekezdésében rögzített szubszidiaritás és arányosság elvének megfelelően – jobban megvalósíthatók. A migráncsempészség transznacionális dimenziója miatt és figyelembe véve a már meglévő uniós jogszabályokat, az uniós szintű fellépés várhatóan eredményesebb és hatékonyabb lesz, és kézzelfogható hozzáadott értéket teremt az egyes tagállamok által önállóan hozott intézkedésekhez képest. Az uniós fellépés hozzáadott értéket teremtené azáltal, hogy tovább közelíti a tagállamok büntetőjogát, valamint hozzájárul a tagállamok közötti egyenlő versenyfeltételek biztosításához.

²⁸ Belgium, Bulgária, Ciprus, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Magyarország, Málta, Olaszország, Portugália, Szlovákia és Szlovénia.

²⁹ Franciaország, Hollandia, Szlovákia.

³⁰ Ciprus, Hollandia, Olaszország, Szlovénia.

³¹ Belgium.

³² Franciaország.

- **Arányosság**

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvének megfelelően az irányelvjavaslat a migráncscsempészség megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó uniós keret megerősítéséhez szükséges mértékre korlátozódik, és nem lépi túl a szóban forgó szakpolitikai célkitűzések megvalósításához szükséges mértéket.

A migráncscsempészség súlyos – például a súlyos sérelemhez vagy emberélet-veszteséghez vezető, az elősegítésről szóló csomagban jelenleg kifejezetten nem említett – formáinak kezelése érdekében az irányelvjavaslat bevezeti a minősített bűncselekményi tényállások meghatározását, valamint egy sor olyan súlyosító és enyhítő körülményt, amelyek a büntetőjogi szankciók arányosságának a Charta 49. cikke (3) bekezdésében foglalt elvével összhangban biztosítják a büntetőjogi szankciók arányosságát.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (2) bekezdésével összhangban a harmonizációs intézkedések hatálya alá tartozó területen az Unió politikájának eredményes végrehajtásához elengedhetetlen a tagállamok büntetőügyekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése és az csak a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott európai parlamenti és tanácsi irányelvvel valósítható meg.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

2017-ben a Bizottság Célravezető és hatásos szabályozás programja (REFIT) keretében sor került az elősegítésről szóló csomag értékelésére azzal a céllal, hogy az elősegítésről szóló csomag megfelel-e a célnak. Ennek érdekében értékelték a hatályban lévő rendelkezések eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét. Az értékelés megállapította, hogy valamennyi tagállam átültette az elősegítésről szóló csomagot, és ennek megfelelően módosította jogszabályait. Az elősegítésről szóló csomag elfogadása egyértelművé tette a migráncscsempészség és az emberkereskedelem bűncselekménye közötti különbségtételt, és lehetővé tette a bűncselekményi tényállások meghatározásának további közelítését, és valamennyi tagállam szankciókat vezetett be a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtásra vonatkozóan.

Az értékelés megállapításai rámutattak arra, hogy nemzeti és európai szinten egyaránt nagymértékben hiányoznak a migráncscsempészséssel kapcsolatos bűncselekményekre és a büntető igazságszolgáltatási válaszlépésekre vonatkozó megbízható és összehasonlítható adatok, ami szinte minden értékelési kritériumot érint. Az adatok korlátozott rendelkezésre állása miatt nem lehet felmérni, hogy az embercsempészek felderítésének és büntetőeljárás alá vonásának fokozása, illetve a tagállamok közötti megerősített együttműködés hogyan és milyen mértékben kapcsolódik közvetlenül az elősegítésről szóló csomag végrehajtásához. A bűncselekményekre és a büntető igazságszolgáltatásra vonatkozó megbízható és időben benyújtott statisztikai adatok gyűjtése és elemzése elengedhetetlen a tényeken alapuló uniós szintű szakpolitika kialakításához.

A rendelkezésre álló adatok és az érdekelt felek véleményei kritikus és kielégítő elemeket egyaránt kiemeltek azzal kapcsolatban, hogy az elősegítésről szóló csomag mennyire hatékony a célkitűzéseinek megvalósításában. Míg például e jogszabály elrettentő hatását az

EU-ba irányuló migráncscsempészes fokozódása miatt megkérdőjelezték, a büntetőjogi keret közelítését pozitívabban értékelték.

Különbségek mutatkoztak továbbá az érdekelt felek különböző kategóriái között, akik eltérő és néha ellentmondó álláspontot fejeztek ki az elősegítésről szóló csomag különböző szempontjaival kapcsolatban. A megkérdezett személyek és szervezetek többsége határozottan támogatta a bűncselekményi tényállás jelenlegi meghatározásának módosítását. Annak ellenére, hogy az elősegítésről szóló irányelv jelenlegi 1. cikkének (2) bekezdése a tagállamokra bízta annak eldöntését, hogy mentesítik-e a büntetőjogi szankciók alól a jogellenes be- és átutazáshoz való segítségnyújtást, amennyiben az humanitárius okokból történik, ezt a rendelkezést bírálták fakultatív jellege miatt, amely az egyértelműség és a jogbiztonság hiányát vonja maga után. A civil társadalom képviselői aggodalmukat fejezték ki a civil társadalmi szervezetek, illetve az irreguláris migránsokat segítő és/vagy velük dolgozó személyek által történő segítségnyújtás bűncselekménnyé nyilvánításának érzékelt kockázatával kapcsolatban.

Ezek a benyomások és bírálatok mind a valamely tagállam területén, mind a határokon vagy a nyílt tengeren történő humanitárius segítségnyújtásra vonatkoztak, annak ellenére, hogy az ilyen magatartásokra eltérő jogi keretek vonatkoznak. Az elősegítésről szóló csomag végrehajtásának elemzése feltárta, hogy a tagállamokban eltérő megközelítések léteznek arra vonatkozóan, hogy mi minősül bűncselekménynek: míg egyes tagállamokban a hatóságok gyakorlata az, hogy a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás azon eseteire kell összpontosítaniuk, amikor azokat jövedelemszerzési szándékkal vagy szervezett bűnözői csoportok által követik el, másokban a bűncselekményi tényállás tág meghatározása miatt az irreguláris migránsoknak szakmai tevékenységük keretében szolgáltatásokat vagy önzetlen okokból segítséget nyújtó személyeket is büntetőeljárás alá vonták.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság számos célzott konzultációt folytatott az érdekelt felek széles körével az elősegítésről szóló csomag végrehajtásáról. E konzultációkban részt vettek a tagállamok bűnüldöző és igazságügyi hatóságai, az érintett uniós ügynökségek (Eurojust, Europol, Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, Alapjogi Ügynökség) és a civil társadalom képviselői, akikkel az elősegítésről szóló csomag értékelésének előkészítése keretében 2017-ben, a jogellenes be- és átutazás, valamint a jogellenes tartózkodás elősegítésének meghatározásáról és megelőzéséről szóló uniós szabályok végrehajtásáról szóló bizottsági iránymutatás előkészítése keretében 2020-ban, a 2021–2025-ös időszakra vonatkozó, csempészes elleni megújított uniós cselekvési terv előkészítése, valamint az elősegítésről szóló csomag tagállami végrehajtásának nyomon követése és feltérképezése keretében 2023 folyamán konzultáltak.

Az érdekelt felek általánosságban pozitívan értékelték a büntetőjogi keret közelítését a tagállamokban. Az érdekelt felek különböző kategóriái eltérő álláspontokat fogalmaztak meg a bűncselekményi tényállás meghatározásával, valamint a humanitárius okokból végzett tevékenységek mentesítésének opcionális jellegével kapcsolatban. A civil társadalmi szervezetek képviselői kiemelték, hogy a bűncselekményi tényállás tág meghatározása az egyértelműség és a jogbiztonság hiányához, valamint annak kockázatához vezet, hogy a civil társadalmi szervezetek, illetve az irreguláris migránsokat segítő és/vagy velük dolgozó személyek által történő humanitárius segítségnyújtást bűncselekménnyé nyilvánítják, ugyanakkor a tagállamok nem jelezték, hogy szűkíteni kellene a bűncselekményi tényállás meghatározását vagy a bűncselekménnyé nyilvánítás alól kötelező mentességet kellene bevezetni. A jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő

segítségnyújtás bűncselekményére vonatkozó eltérő nemzeti megközelítések miatt azonban a közös uniós fellépés hatékonysága, valamint a különösen a szervezett bűnözői csoportok által jövedelemszerzési szándékkal elkövetett bűncselekményekre való összpontosítás érdekében egyértelműen meg kell határozni a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekményi tényállását. Az Eurojusttal és az Eurojusttal folytatott konzultáció is ugyanerre a megközelítésre mutatott rá, mivel az megkönnyítené az operatív együttműködést és reagálást.

E javaslat előkészítése során a Bizottság konzultált a tagállamokkal, valamint az Eurojusttal, az Eurojusttal és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel az uniós jogi és operatív keret főbb hiányosságairól és az azokra adandó lehetséges válasziról.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság a javaslatot kivételesen hatásvizsgálat nélkül terjeszti elő. Ez a javaslat mindazonáltal az elősegítésről szóló csomag 2017-ben elvégzett REFIT-értékelésére, a 2021–2025-ös időszakra vonatkozó, migráncscempészség elleni megújított uniós cselekvési tervről szóló nyilvános konzultációra, az Eurojust, az Eurojust és a Frontex által szolgáltatott információkra és bizonyítékokra, valamint a tagállamokkal és a civil társadalom érdekelt feleivel a jelenlegi jogi keret végrehajtásának nyomán követése keretében folytatott együttműködésre támaszkodik. Az e konzultációk során összegyűjtött információk és bizonyítékok rámutattak a migráncscempészséggel kapcsolatos bűncselekményekre vonatkozó megbízható és összehasonlítható adatok súlyos hiányával és a nemzeti és európai szintű büntető igazságszolgáltatási válaszlépésekkel kapcsolatos hiányosságokra, a bűncselekményi tényállás meghatározása további összehangolásának szükségességére és a bűncselekményi tényállás uniós jogszabályok szerinti egyértelműbb meghatározására, különös tekintettel a pénzügyi haszon elemére, a humanitárius segítségnyújtásra irányuló magatartás büntetőjogi szankciók alóli mentesítésének opcionális jellegére, a bűncselekménnyé nyilvánítás érzékelt kockázataira és a hatályos jogszabályok elrettentő hatására.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A Bizottság Célravezető és hatáson szabályozás programjának (REFIT) megfelelően a meglévő uniós jogszabályok felülvizsgálatára irányuló valamennyi kezdeményezésnek törekednie kell a kitűzött szakpolitikai célkitűzések egyszerűsítésére és hatékonyabb megvalósítására, például a szükségtelen szabályozási költségek és a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése révén. Az irányelvjavaslat célja a tagállamok azon képességének javítása, hogy hatékonyan tudjanak fellépni a migráncscempészség ellen, különös tekintettel azokra a fenyegetésekre és tendenciákra, amelyek az elősegítésről szóló csomag hatálybalépése óta az elmúlt két évtizedben jelentek meg és alakultak.

A javaslat közelíteni fogja a tagállamokban a migráncscempészség bűncselekménnyé nyilvánításával és szankcionálásával foglalkozó jogi környezetet. Az új szabályok várhatóan nagyobb jogbiztonságot teremtenek a bűncselekménnyé nyilvánított magatartások tekintetében, és a büntetőjogi szankciókat az elkövetett bűncselekmény súlyosságához igazítják.

- **Alapjogok**

Ez a javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 6. cikke által elismert és az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: a Charta) rögzített elveket.

A migráncscempészség elleni küzdelem szempontjából a Chartában rögzített számos alapvető jog és szabadság relevánsnak minősül. Ezek közé tartozik az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jog (1. cikk), az élethez és a személyi sérthetlenséghez való jog (2. és 3.

cikk), a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma (4. cikk), a személyes szabadsághoz való jog (6. cikk), a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jog (7. cikk), a személyes adatok védelméhez való jog (8. cikk), a tulajdonhoz való jog (17. cikk), a menedékjog (18. cikk), a gyermekek jogai (24. cikk), a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog (47. cikk), az ártatlanság védelme és a védelemhez való jog (48. cikk), a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elve (49. cikk), valamint a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma (50. cikk).

Ez az irányelvjavaslat a minősített bűncselekmények, a súlyosító és enyhítő körülmények, a jogi személyekre vonatkozó szankciórendszer és a megelőző intézkedések előírása révén növelné a migráncscsempészás bűncselekménye elleni küzdelem hatékonyságát, és arányos válaszadást biztosítana, továbbá fokozná az az érintett harmadik országbeli állampolgárok valamennyi vonatkozó alapvető jogának védelmét.

Az új bűncselekményeket vagy szankciókat bevezető, illetve a bűncselekményi tényállás meghatározását módosító rendelkezéseket alaposan elemezték a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog, az ártatlanság védelme és a védelemhez való jog, a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elve, valamint a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma szempontjából. Ezeket a gyűlekezési és egyesülési szabadság, valamint a családi élethez való jog tiszteletben tartása szempontjából is elemezték.

Ezt az irányelvet át kell ültetni a nemzeti jogba, tiszteletben tartva az alapjogokat. A tagállamoknak különösen arról kell gondoskodniuk, hogy a szankciók kiszabása esetén tiszteletben tartsák a Charta elveit, ideértve az önvádra kötelezés tilalmát, a hallgatás jogát, valamint a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmát. A tagállamoknak továbbá biztosítaniuk kell, hogy a büntetőeljárások során tiszteletben tartsák a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogait, amelyeket az eljárási jogokról szóló hat uniós irányelv, vagyis a 2010/64/EU³³, a 2012/13/EU³⁴, a 2013/48/EU³⁵, az (EU) 2016/343³⁶, az (EU) 2016/800³⁷ és az (EU) 2016/1919 európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁸ rögzít.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

E javaslatnak költségvetési vonzatai vannak az Unióra nézve, nevezetesen további humán erőforrásokra (4 teljes munkaidős egyenérték) van szükség az Európai Bizottság

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/64/EU irányelve (2010. október 20.) a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról (HL L 280., 2010.10.26., 1. o.).

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/13/EU irányelve (2012. május 22.) a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról (HL L 142., 2012.6.1., 1. o.).

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/48/EU irányelve (2013. október 22.) a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról (HL L 294., 2013.11.6., 1. o.).

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/343 irányelve (2016. március 9.) a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről (HL L 65., 2016.3.11., 1. o.).

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/800 irányelve (2016. május 11.) a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról (HL L 132., 2016.5.21., 1. o.).

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1919 irányelve (2016. október 26.) a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről (HL L 297., 2016.11.4., 1. o.).

számára ahhoz, hogy támogatást nyújtson a tagállamoknak az ezen irányelvet, továbbá a migráncsempészség és az emberkereskedelem megelőzésével, felderítésével és kivizsgálásával kapcsolatos rendőrségi együttműködés megerősítéséről, valamint az Europol által az ilyen bűncselekmények megelőzéséhez és az ellenük folytatott küzdelemhez nyújtott támogatás megerősítéséről szóló rendeletjavaslatot tartalmazó jogalkotási csomag átültetéséhez és helyes végrehajtásához.

Az e javaslatot és a rendeletjavaslatot kísérő pénzügyi kimutatás melléklete tovább részletezi és indokolja ezeket az igényeket.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Ezen irányelvjavaslattal összhangban a tagállamoknak hatályba kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az irányelvnek legkésőbb a hatálybalépésétől számított egy éven belül megfeleljenek, és e rendelkezések szövegét közölniük kell a Bizottsággal. A megfelelő nemzeti rendelkezéseknek kifejezetten hivatkozniuk kell erre az irányelvre.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A Bizottság nem tart szükségesnek a nemzeti jogba való átültetésről szóló magyarázó dokumentumokat.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk – Tárgy: ez a rendelkezés meghatározza az irányelvjavaslat hatályát, mégpedig minimumszabályokat állapít meg a harmadik országbeli állampolgároknak az Unióba való jogellenes beutazásához, valamint az Unión belüli jogellenes átutazásához és tartózkodásához történő segítségnyújtás bűncselekményi tényállásainak és szankcióinak meghatározására vonatkozóan, továbbá intézkedéseket tartalmaz a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás hatékonyabb megelőzése és leküzdése céljából.

2. cikk – Fogalommeghatározások: ez a rendelkezés az irányelvben használt fő fogalmak, nevezetesen a „harmadik országbeli állampolgár”, a „kísérő nélküli kiskorú” és a „jogi személy” meghatározását tartalmazza.

3. cikk – Bűncselekmények: ez a rendelkezés meghatározza, hogy bűncselekménynek minősül a harmadik országbeli állampolgárnak valamely tagállam területére való beutazáshoz, az azon történő átutazáshoz vagy az azon belüli tartózkodáshoz történő szándékos segítségnyújtás, amennyiben tényleges vagy ígért anyagi haszon áll fenn, vagy ha a bűncselekmény nagy valószínűséggel súlyos sérelmet okoz egy személynek. Ugyancsak bűncselekménynek minősül a harmadik országbeli állampolgároknak az Unióba való jogellenes beutazásra, valamint az Unión belüli jogellenes átutazásra és tartózkodásra történő nyilvános – például az interneten keresztül – felbujtása. A javaslat a preambulumbeközléseiben továbbá kiemeli, hogy az irányelv célja nem az, hogy megbüntesse a harmadik országbeli állampolgárokat azért, mert csempészség áldozatává váltak. A preambulumbeközlések ezenfelül egyértelművé teszik, hogy ennek az irányelvnek nem célja, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsa egyrészt a családtagoknak történő segítségnyújtást, másrészt pedig a harmadik országbeli állampolgároknak a jogi kötelezettségekkel összhangban történő humanitárius segítségnyújtást vagy az alapvető emberi szükségletek kielégítése érdekében nyújtott támogatást.

4. cikk – *Minősített bűncselekmények*: ez a rendelkezés meghatározza az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtást érintő súlyosabb magatartásokhoz kapcsolódó bűncselekményeket, például ha a bűncselekményt bünszervezet keretében követik el, a bűncselekmény súlyos sérelmet okoz vagy veszélyezteteti az érintett harmadik országbeli állampolgárok életét, a bűncselekmény elkövetése során súlyos erőszakot alkalmaznak, illetve a csempészett migránsok különösen kiszolgáltatott helyzetben vannak, beleértve a kísérő nélküli kiskorúakat is. Az egy vagy több harmadik országbeli állampolgár halálát okozó, jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás szintén minősített bűncselekmény.

5. cikk – *Felbujtás, bűnsegély és kísérlet* ez a rendelkezés előírja a tagállamok számára, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé az ezen irányelvben említett bűncselekményekhez nyújtott bűnsegély, felbujtás és kísérlet formáit.

6. cikk – *Természetes személyekre alkalmazandó szankciók*: ez a rendelkezés minimumszabályokat állapít meg az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményekre és minősített bűncselekményekre vonatkozó szankciókra. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az említett bűncselekményeket hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal büntessék. A javasolt büntetési tételek tükrözik a bűncselekmények súlyosságát: a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás fő bűncselekménye büntetési tételének felső határa legalább három évig terjedő szabadságvesztés, a minősített bűncselekmények büntetési tételének felső határa legalább tíz évig terjedő szabadságvesztés, a legsúlyosabb minősített – különösen a harmadik országbeli állampolgárok halálát okozó – bűncselekmények büntetési tételének felső határa pedig legalább tizenöt évig terjedő szabadságvesztés legyen. A javasolt cikk meghatározza az elítélt természetes személyekre kiszabható további szankciókat vagy intézkedéseket is.

7. cikk – *A jogi személyek felelőssége*: ez a rendelkezés kötelezettségeket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy biztosítani kell a jogi személyek ezen irányelvben említett bűncselekményekért való felelősségét, amennyiben az említett bűncselekményeket a jogi személyek javára követték el. Ez a rendelkezés azt is előírja, hogy a tagállamoknak gondoskodniuk arról, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek azon felügyelet és ellenőrzés elmaradása miatt, amely lehetővé tette valamely bűncselekménynek a jogi személy javára történő elkövetését. Ezenkívül a jogi személy felelőssége nem zárhatja ki a természetes személyekkel szembeni büntetőeljárást.

8. cikk – *Jogi személyekre alkalmazandó szankciók*: ez a rendelkezés meghatározza a javaslat hatálya alá tartozó bűncselekményekben érintett jogi személyekre alkalmazandó szankciókat. Az ilyen szankcióknak arányosaknak kell lenniük a bűncselekmény súlyosságával. A kiszabott pénzbüntetések terjedelme az alaphűncselekmény esetében a teljes globális árbevétel 3 %-a, a minősített bűncselekmények esetében 5 %-a, a halált okozó minősített bűncselekmény esetében pedig 6 %-a kell hogy legyen.

9. cikk – *Súlyosító körűlmények*: ez a rendelkezés meghatározza azokat a súlyosító körűlményeket, amelyeket az igazságügyi hatóságoknak figyelembe kell venniük az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatos szankciók kiszabásakor.

10. cikk – *Enyhítő körűlmények*: ez a rendelkezés meghatározza azokat az enyhítő körűlményeket, amelyeket az igazságügyi hatóságoknak figyelembe kell venniük az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatos szankciók kiszabásakor.

11. cikk – *Bűncselekmények elévűlési ideje*: ez a rendelkezés meghatározza azokat az elévűlési időket, amelyek elegendő időt biztosítanak az illetékes hatóságok számára az e javaslat

hatálya alá tartozó bűncselekmények kivizsgálására, büntetőeljárás alá vonására és elbírálására, valamint a vonatkozó szankciók végrehajtására. Ez a javaslat a bűncselekmény súlyosságától függően az elévülési idők minimális időtartamát hét év (derogációval öt év) és tizenöt év között határozza meg.

12. cikk – Joghatóság: ez a rendelkezés előírja a tagállamok számára, hogy az e javaslatban meghatározott bűncselekmények felett állapítsanak meg joghatóságot. Minden tagállamnak meg kell állapítania joghatóságát azon bűncselekmények felett, amelyeket részben vagy egészben a területén követtek el, vagy amelyeket egy állampolgára vagy a területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személy követett el, vagy amelyeket a területén lajstromozott hajón vagy légi járművön, vagy a területén letelepedett vagy ott működő jogi személy javára követtek el. A rendelkezés előírja továbbá, hogy a tagállamoknak joghatóságot kell megállapítaniuk az olyan kísérletek felett, amelyek az érintett harmadik országbeli állampolgárok halálához vezettek.

13. cikk – Megelőzés: ez a rendelkezés előírja a tagállamok számára, hogy hozzanak megelőző intézkedéseket az ezen irányelvben meghatározott bűncselekmények elkövetésének csökkentése érdekében, például tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányok és oktatási programok révén.

14. cikk – Erőforrások: ez a rendelkezés azt hivatott biztosítani, hogy a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtással kapcsolatos bűncselekményeket felderítő, kivizsgáló, büntetőeljárást folytató vagy elbíráló nemzeti hatóságok elegendő számú képzett személyzettel és elegendő pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrással rendelkezzenek feladataik eredményes ellátásához.

15. cikk – Képzés: ez a rendelkezés előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsanak speciális képzést az illetékes hatóságok és személyzetük számára, és biztosítsák, hogy ehhez elegendő forrás álljon rendelkezésre.

16. cikk – Nyomozati eszközök: ez a rendelkezés azt hivatott biztosítani, hogy a szervezett bűnözéssel vagy egyéb súlyos bűncselekményekkel kapcsolatos ügyek tekintetében a nemzeti jogban biztosított nyomozati eszközök az irreguláris migrációhoz történő segítségnyújtással kapcsolatos ügyekben is alkalmazhatók legyenek.

17. cikk – Adatgyűjtés és statisztikák: ez a rendelkezés azt az igényt kezeli, hogy szisztematikusan gyűjteni kell az információkat az irreguláris migráció elősegítése elleni küzdelemre irányuló erőfeszítésekről, és statisztikai adatokat kell szolgáltatni e bűncselekményről a tényeken alapuló uniós szintű szakpolitika kialakítása érdekében. A rendelkezés előírja, hogy a tagállamoknak minden évben össze kell gyűjteniük a vonatkozó statisztikai adatokat, azokat közzé kell tenniük és meg kell küldeniük a Bizottság részére.

18. cikk – A 2002/90/EK tanácsi irányelv és a 2002/946/IB tanácsi kerethatározat felváltása: ez a rendelkezés a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekménnyé nyilvánítására vonatkozó hatályos rendelkezések helyébe lép azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező.

19. cikk – Nemzeti jogba való átültetés: ez a rendelkezés meghatározza a nemzeti jogba való átültetés feltételeit, nevezetesen azt, hogy a tagállamoknak a hatálybalépést követő egy éven belül át kell ültetniük az irányelvet nemzeti jogrendjükbe.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról, valamint a 2002/90/EK tanácsi irányelv és a 2002/946 IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 83. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás olyan büntetendő cselekmény, amely az emberek életét és méltóságát alárendeli a nagy haszonszerzésnek, aláásva az alapvető jogokat. Ezek a büntetendő cselekmények hozzájárulnak az irreguláris migrációhoz, és aláássák az Unió migrációkezelési célkitűzéseit. Az ilyen büntetendő cselekmények elkövetésének hajtóereje a növekvő kereslet és a bűnszervezetek által elért nagy haszon. Az említett bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem továbbra is prioritás az Unió számára.
- (2) A 2002/90/EK irányelv³ és a 2002/946/IB tanácsi kerethatározat⁴ (a továbbiakban: az elősegítésről szóló csomag) alkotja a harmadik országbeli állampolgárok jogellenes be- és átutazásához, valamint jogellenes tartózkodásához történő segítségnyújtás elleni küzdelem uniós jogi keretét. A csomag egységesen meghatározza a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekményi tényállásait, és létrehozza az ilyen bűncselekmények szankcionálásának büntetőjogi keretét. A változó tendenciák kezelése, valamint az e bűncselekmények megelőzését és az ellenük való küzdelmet szolgáló uniós keret

¹ HL C [...], [...], [...] o.

² HL C [...], [...], [...] o.

³ A Tanács 2002/90/EK irányelve (2002. november 28.) a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás meghatározásáról (HL L 328., 2002.12.5., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/90/oj>).

⁴ A Tanács 2002/946/IB kerethatározata (2002. november 28.) a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni küzdelem büntetőjogi keretének megerősítéséről (HL L 328., 2002.12.5., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/oj).

hatékonyságának további növelése érdekében naprakésszé kell tenni a meglévő jogi keretet.

- (3) Az Európai Tanács a 2023. február 9-i következtetéseiben megerősítette, hogy fokozni kell az irreguláris migráció és az emberélet-veszteségek megelőzésére irányuló uniós fellépést, és különösen intenzívebbé kell tenni a származási és tranzitországokkal folytatott együttműködést, továbbá biztosítani kell a tagállamok közötti, valamint az Európával, a Frontexszel és az Eurojusttal való szorosabb együttműködést. A 2021–2025-ös időszakra vonatkozó, migráncscempészség elleni megújított uniós cselekvési terv az új migrációs és menekültügyi paktumban meghatározott átfogó migrációs megközelítés alapvető részeként meghatározza a migráncscempészségre adott szakpolitikai választ. A cselekvési terv fellépéseket határoz meg a következő négy kiemelt területen: megerősített együttműködés a partnerországokkal és a nemzetközi szervezetekkel; a migráncscempészek szankcionálása és a migránsok kizsákmányolásának megakadályozása; az együttműködés megerősítése, valamint a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok munkájának támogatása; valamint a tudásbázis bővítése.
- (4) A jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás transznacionális jelenség, és az uniós és nemzeti szinten elfogadott intézkedéseknek el kell ismerniük e jelenség nemzetközi dimenzióját. Az uniós és nemzeti fellépéseknek ezért figyelembe kell venniük az Unió és tagállamai nemzetközi kötelezettségvállalásait, többek között az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő cempészsége elleni fellépésről szóló jegyzőkönyvével, az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményével, az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezménnyel, a tengeri felkutatásról és mentésről szóló nemzetközi egyezménnyel, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, valamint az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának munkájával kapcsolatban.
- (5) Figyelembe véve az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtást célzó tevékenységek alakulását, valamint az Unió és a tagállamok nemzetközi jog szerinti jogi kötelezettségeit, valamennyi tagállamban tovább kell közelíteni a bűncselekményi tényállások meghatározását annak érdekében, hogy az átfogóbban lefedje az érintett magatartásokat.
- (6) A büntetőjog jogszerűségének és arányosságának elvével összhangban, valamint az emberi életet és az emberi méltóságot a haszonszerzésnek alárendelő bűncselekmények kezelése érdekében pontosan és részletesen meg kell határozni azokat a bűncselekményi tényállásokat, amelyek biztosítják az ilyen bűncselekményekkel szembeni fellépést. Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekménynek minősül, amennyiben kapcsolat áll fenn tényleges vagy ígért pénzügyi vagy anyagi haszonnal. Ezt a magatartást szintén bűncselekménnyé kell nyilvánítani, amennyiben az nagy valószínűséggel súlyos sérelmet okoz a bűncselekmény tárgyát képező harmadik országbeli állampolgároknak vagy bármely más személynek, még akkor is, ha nem áll fenn pénzügyi vagy anyagi előny, vagy nem ígérnek ilyen előnyt. Bűncselekményt kell megállapítani annak érdekében, hogy ellehetetlenítsék az olyan személyek elkövetési módját, akik nyilvánosan – például az interneten keresztül – felbujtanak harmadik országbeli állampolgárokat az Unióba való jogellenes beutazásra vagy az Unión belüli jogellenes átutazásra vagy tartózkodásra. A harmadik országbeli állampolgároknak szóló, az

Unióba való jogszerű beutazás és az Unión belüli jogszerű tartózkodás feltételeire, valamint a nemzetközi védelemre vonatkozó objektív tájékoztatás vagy tanácsadás nem tekinthető nyilvános felbujtásnak.

- (7) Helyénvaló büntetőjogi felelősségről rendelkezni abban az esetben, ha kapcsolat áll fenn pénzügyi vagy anyagi haszonnal, vagy ha a migránsokat nagy valószínűséggel súlyos sérelem éri. Ezek az elemek általában nem teljesülnek a családtagok közötti segítségnyújtás, a humanitárius segítségnyújtás vagy az alapvető emberi szükségletek kielégítése érdekében nyújtott támogatás esetén. A harmadik országbeli állampolgárok nem tehetők büntetőjogilag felelőssé azért, mert ilyen bűncselekmények tárgyát képezték. Ennek az irányelvnek továbbá nem célja, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsa egyrészt a családtagoknak történő segítségnyújtást, másrészt pedig a harmadik országbeli állampolgárokban a jogi kötelezettségekkel összhangban történő humanitárius segítségnyújtást vagy az alapvető emberi szükségletek kielégítése érdekében nyújtott támogatást.
- (8) A jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás hatása túlmutat a jogellenes beutazás helye szerinti tagállamon. A bűncselekményi tényállások meghatározására vonatkozó minimumszabályoknak ki kell terjedniük a bármely tagállam területén folytatott magatartásokra, hogy a jogellenes beutazás helyétől eltérő tagállamok is eljárassanak az ilyen bűncselekményekkel kapcsolatban, feltéve, hogy az érintett tagállamok megállapítják joghatóságukat e bűncselekmények felett.
- (9) Különbséget kell tenni az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekménye és az olyan minősített bűncselekmények között, amelyek nagyobb sérelmet okoznak az egyéneknek és a társadalomnak. A szankciók büntetési tételeinek tükrözniük kell a súlyosabb és károsabb magatartásokkal kapcsolatos nagyobb társadalmi aggályokat, ezért a minősített bűncselekményeket súlyosabb büntetőjogi szankciókkal kell büntetni.
- (10) A tagállamoknak ezt az irányelvet az 1967. évi New York-i jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi egyezményvel, a nemzetközi védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségekkel – különösen a visszaküldés tilalmának elvével – és az alapvető jogokkal összhangban és azoknak teljes mértékben megfelelően kell alkalmazniuk.
- (11) A bűncselekményekre vonatkozó szankcióknak hatékonyak, visszatartó erejűnek és arányosnak kell lenniük. Ebből a célból a természetes személyek esetében meg kell határozni a szabadságvesztés büntetési tétele felső határának minimumszintjét. A kiegészítő intézkedések gyakran hatékonyak, ezért a büntetőeljárások során is rendelkezésre kell állniuk. Tekintettel a harmadik országbeli állampolgárok által a közrendre és a közbiztonságra jelentett lehetséges kockázatokra, az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményeket elkövető harmadik országbeli állampolgárokat a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁵ összhangban vagy – amennyiben a tagállamok éltek az említett irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjával – a nemzeti joggal összhangban ki kell utasítani azt követően, hogy a

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

szabadságvesztést valamely tagállamban letöltötték, vagy azzal a céllal, hogy a szabadságvesztést vagy annak egy részét egy harmadik országban töltsék le, az uniós vagy nemzeti jog alapján alkalmazandó kedvezőbb rendelkezések sérelme nélkül; továbbá, az uniós vagy nemzeti jog alapján alkalmazandó kedvezőbb rendelkezések sérelme nélkül, az említett harmadik országbeli állampolgárok számára meg kell tiltani a tagállamok területére való visszatérést egy megfelelő, eseti alapon meghatározandó időtartamra, amely a legsúlyosabb esetekben elérheti a 10 évet. Ez nem sértheti a büntetőeljárásban eljáró bírák vagy bíróságok arra vonatkozó mérlegelési jogkörét, hogy az egyedi ügyekben megfelelő szankciókat szabjanak ki.

- (12) A bűncselekmény súlyosságának értékelését ki kell terjesztetni a bűncselekmény elkövetésére irányuló olyan kísérletekre is, amelyek nem eredményezik az Unióba való jogellenes beutazást. Azokat a kísérleteket, amelyek egy vagy több harmadik országbeli állampolgár halálát okozzák, szigorúbb szankciókkal kell büntetni, mint más típusú kísérleteket. Az ilyen kísérletekre kiszabható szankciók büntetési tételének felső határára vonatkozó minimumszabályok uniós szintű meghatározása indokolt és arányos, tekintettel a bűncselekmény transznacionális dimenziójára, valamint arra, hogy a harmadik országbeli állampolgárok halálát eredményező bűncselekmény elkövetésének kísérlete ugyanolyan súlyosságú, mint valamely halált okozó bűncselekmény.
- (13) Amennyiben a nemzeti jog előírja, a jogi személyeket büntetőjogi felelősségre kell vonni az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtásért. Azoknak a tagállamoknak, amelyek nemzeti joga nem rendelkezik a jogi személyek büntetőjogi felelősségéről, gondoskodniuk kell arról, hogy az irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében az ezen irányelvben meghatározottak szerint közigazgatási szankciórendszereik hatékony, visszatartó erejű és arányos szankciótípusokat és büntetési tételeket írjanak elő. Ezeket kiegészítő intézkedéseknek kell kísérniük. A jogi személyek globális árbevételét figyelembe vevő büntetőjogi és nem büntetőjogi pénzbüntetésekkel kiszabott szankciók visszatartó erejének biztosítása érdekében mérlegelni kell a jogi személyek pénzügyi helyzetét.
- (14) A gyakorlatban kiszabott szankciók eredményességét a bűncselekmény súlyosságát tükröző súlyosító körülményekről való rendelkezéssel kell elősegíteni. A súlyosító körülmények közé tartoznak az egyéb jogellenes tevékenységekhez, például a kizsákmányoláshoz – többek között a szexuális kizsákmányoláshoz –, az eszközként való felhasználáshoz, a személyazonosító okmányoktól való megfosztáshoz és az illegális foglalkoztatásban való részvételhez vezető helyzetek.
- (15) A gyakorlatban kiszabott szankciók büntetési tételeinek közelítését és hatékonyságát olyan közös enyhítő körülményekkel is elő kell mozdítani, amelyek tükrözik az ezen irányelvben említett valamely bűncselekményt elkövető természetes vagy jogi személyek hozzájárulását az illetékes nemzeti hatóságokkal az ilyen bűncselekmények kivizsgálása vagy felderítése során folytatott együttműködés révén.
- (16) A tagállamoknak meg kell állapítaniuk az elévülési időkre vonatkozó szabályokat, hogy eredményesen tudjanak fellépni az ezen irányelvben említett bűncselekmények ellen, az olyan nemzeti szabályok sérelme nélkül, amelyek nem határoznak meg elévülési időt a nyomozás, a büntetőeljárás és a végrehajtás tekintetében.
- (17) Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni fellépés érdekében rendkívül fontos biztosítani a bűncselekményből származó jövedelem, valamint a

bűncselekmények elkövetéséhez használt eszközök – többek között csónakok, motorok és egyéb hajóalkatrészek és járművek – tényleges lefoglalását. E célból teljes mértékben ki kell használni a bűncselekményből származó jövedelem és az elkövetési eszközök befagyasztására és elkobzására vonatkozó meglévő jogi eszközöket, például a 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁶.

- (18) Tekintettel az ezen irányelvben említett bűncselekmények határokon átnyúló jellegére, a jogellenes magatartások elkövetőinek mobilitására és a határokon átnyúló nyomozások lehetőségére, az ilyen magatartások elleni hatékony fellépés érdekében szabályokat kell hozni a tagállamok joghatóságának megállapítására vonatkozóan. Lehetővé kell tenni, hogy a részben vagy egészben valamely tagállam területén történő jogellenes átutazás vagy tartózkodás tekintetében az első jogellenes beutazás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállam is meg tudja állapítani joghatóságát. Az ebben az irányelvben említett bűncselekmények súlyossága és határokon átnyúló jellege megköveteli, hogy a joghatóság ne csak az érintett tagállam állampolgárságával rendelkező természetes személyek, hanem a területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok felett is megállapítható legyen. A jogi személyek felett akkor állapítható meg joghatóság, ha az érintett tagállamban letelepedtek, vagy részben vagy egészben az adott tagállam területén folytatnak üzleti tevékenységet. Ugyanezen okokból szükséges, hogy valamely tagállam joghatóságot állapítson meg az adott tagállamban lajstromozott vagy annak lobogója alatt közlekedő hajók és légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekmények felett. A tagállamoknak – beleértve az első jogellenes beutazás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamokat is – meg kell állapítaniuk joghatóságukat az ezen irányelvben említett bűncselekmények tekintetében, amennyiben ez a bűncselekmény tárgyát képező harmadik országbeli állampolgároknak az érintett tagállamba való beutazását, azon történő átutazását vagy azon belüli tartózkodását eredményezi.
- (19) Amennyiben egy harmadik országbeli állampolgárnak segítséget nyújtanak ahhoz, hogy eljusson valamely tagállam területére, az érintett tagállamok még akkor is megállapíthatják joghatóságukat a kísérletek tekintetében, ha a harmadik országbeli állampolgár nem lép be a területükre. A tagállamoknak legalább a harmadik országbeli állampolgár halálát okozó bűncselekmény kísérlete tekintetében meg kell állapítaniuk joghatóságukat.
- (20) Amennyiben valamely bűncselekmény több tagállam joghatósága alá tartozik, az érintett tagállamoknak együtt kell működniük annak meghatározásában, hogy melyik tagállam van a legmegfelelőbb helyzetben a büntetőeljárás lefolytatásához. Amennyiben az érintett tagállamok illetékes hatóságai a 2009/948/IB tanácsi kerethatározat⁷ szerinti együttműködést vagy közvetlen konzultációkat követően úgy döntenek, hogy a büntetőeljárás átadása révén egyetlen tagállamban központosítják a büntetőeljárást, az ilyen átadás tekintetében az (EU) .../... rendeletet [*a büntetőeljárás átadásáról szóló rendeletjavaslat*]⁸ kell alkalmazni. E célból megfelelően figyelembe kell venni az említett rendelet 5. cikkében foglalt vonatkozó kritériumokat. Az ilyen

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

⁷ A Tanács 2009/948/IB kerethatározata (2009. november 30.) a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről (HL L 328., 2009.12.15., 42. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

⁸ COM(2023) 185 final.

kritériumok prioritását és súlyát az egyes egyedi esetek tényállása és érdeme alapján kell meghatározni.

- (21) Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni küzdelem érdekében büntető igazságszolgáltatási és megelőző mechanizmusokat egyaránt alkalmazni kell. Az ezen irányelvben említett bűncselekmények megelőzésének csökkentenie kell a büntető igazságszolgáltatási válaszlépések szükségességét, és szélesebb körű előnyökkel kell járnia a bűnözés csökkentése terén. Az ilyen intézkedéseknek a közvélemény figyelmének felkeltésére kell irányulniuk, valamint tájékoztató kampányokat, kutatási és oktatási programokat kell magukban foglalniuk. Ezeket más tagállamokkal, az érintett uniós ügynökségekkel és harmadik országokkal együttműködésben kell végrehajtani.
- (22) Az ebben az irányelvben említett bűncselekmények felderítését, kivizsgálását, büntetőeljárás alá vonását vagy elbírálását végző nemzeti hatóságok erőforrásainak és jogérvényesítési hatáskörének hiánya akadályozza a bűncselekmények eredményes megelőzését és büntetését. Az erőforráshiány mindenekelőtt megakadályozhatja a hatóságokat az intézkedésben vagy behatárolhatja jogérvényesítési intézkedéseiket, lehetővé téve, hogy az elkövetők elkerüljék a felelősségre vonást vagy olyan büntetésben részesüljenek, amely nem felel meg a bűncselekmény súlyának. Ezért minimumkritériumokat kell megállapítani az erőforrásokra és a jogérvényesítési hatáskörökre vonatkozóan.
- (23) A jogérvényesítési lánc eredményes működése a különféle szaktudásoktól függ. Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás által támasztott kihívások összetettsége és az ilyen bűncselekmények jellege multidiszciplináris megközelítést igényel, valamint az összes érintett illetékes hatóságon belül magas szintű jogi ismeretekre, műszaki szakértelemre és pénzügyi támogatásra, továbbá magas szintű képzésre és szakosodásra van szükség. A tagállamoknak megfelelő képzést kell biztosítaniuk azon személyek számára, akik az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtással kapcsolatos bűncselekmények felderítését, kivizsgálását, büntetőeljárás alá vonását vagy elbírálását végzik.
- (24) A sikeres jogérvényesítés biztosítása érdekében a tagállamoknak hatékony nyomozati eszközöket kell rendelkezésre bocsátaniuk az ezen irányelvben említett bűncselekményekre vonatkozóan, például a szervezett bűnözés vagy más súlyos bűncselekmények elleni küzdelemre vonatkozóan a nemzeti jogukban foglalt eszközöket, ideértve például a kommunikáció lehallgatását, a leplezett figyelést, beleértve az elektronikus megfigyelést, a bankszámlák figyelemmel kísérését és más pénzügyi nyomozási eszközöket. Ezeket az eszközöket az arányosság elvével összhangban és az Európai Unió Alapjogi Chartájának maradéktalan tiszteletben tartásával kell alkalmazni. A nemzeti joggal összhangban a nyomozás alatt álló súlyos bűncselekmények jellegének és súlyának indokolnia kell e nyomozati eszközök alkalmazását. A személyes adatok védelméhez való jogot tiszteletben kell tartani.
- (25) Az ezen irányelvben említett bűncselekményeknek minősülő vagy azokat elősegítő online tartalmakra, nevezetesen az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz interneten keresztül történő segítségnyújtásra, illetve az azokra való nyilvános felbujtásra az (EU) 2022/2065

európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ szerinti intézkedések vonatkoznak a jogellenes online tartalom tekintetében.

- (26) Az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni eredményes fellépés érdekében a tagállamok illetékes hatóságainak pontos, következetes és összehasonlítható adatokat kell gyűjteniük az ezen irányelvben említett bűncselekmények mértékéről és tendenciáiról, valamint az ellenük folytatott küzdelemben tett erőfeszítésekről és azok eredményeiről. A tagállamoknak össze kell gyűjteniük és jelenteniük kell a Bizottságnak az ilyen bűncselekményekre vonatkozó statisztikai adatokat. A Bizottságnak a tagállamok által továbbított adatok alapján rendszeres értékelést kell végeznie kell és közzé kell tennie az eredményeket. A tagállamoknak továbbá rendszeresen össze kell gyűjteniük és terjeszteniük kell az ezen irányelv alkalmazására vonatkozó statisztikai adatokat és információkat, hogy lehetővé tegyék az irányelv végrehajtásának nyomon követését. A statisztikai adatoknak és információknak összehasonlíthatónak kell lenniük a tagállamok között, és azokat közös minimumelőírások alapján kell gyűjteni.
- (27) Mivel ezen irányelv célját, vagyis az Unióba való jogellenes beutazáshoz, valamint az Unión belüli jogellenes átutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtás megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó minimumszabályok megállapítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az intézkedés léptéke és hatása miatt ez a cél uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (28) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, különösen az emberi méltóság tiszteletben tartását és védelmét, a személyi sérthetlenséghez való jogot, a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a gyermekek jogait, az egyesülés szabadságát, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elveit, valamint a *non bis in idem* tilalmát.
- (29) Ezen irányelv célja a 2002/90/EK irányelv és a 2002/946/IB kerethatározat rendelkezéseinek módosítása és kiterjesztése. Mivel érdemi jellegű módosításokról van szó, az egyértelműség érdekében a 2002/90/EK irányelvet és a 2002/946/IB határozatot azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, teljes egészében fel kell váltani.
- (30) Ez az irányelv nem érinti a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰, valamint az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépéséről szóló megállapodás¹¹ alkalmazását.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a

- (31) Írország az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló 19. jegyzőkönyv 5. cikkének (1) bekezdésével, valamint a 2002/192/EK tanácsi határozat¹² 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban részt vesz ebben az irányelvben.
- (32) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel ez az irányelv a schengeni vívmányokon alapul, Dániának az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az ezen irányelvről szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoznia kell arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (33) Izland és Norvégia tekintetében ezen irányelv az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹³ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat¹⁴ 1. cikkének A. pontjában említett területekhez tartoznak.
- (34) Svájc tekintetében ezen irányelv az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹⁵ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2008/146/EK tanácsi határozat¹⁶ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke A. pontjában említett területekhez tartoznak.
- (35) Liechtenstein tekintetében ez az irányelv az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására,

72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

¹¹ Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (2019/C 384 I/01) (HL C 384 I., 2019.11.12., 1. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2019\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2019(3)/oj)).

¹² A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

¹³ HL L 176., 1999.7.10., 36. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

¹⁴ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

¹⁵ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

¹⁶ A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv¹⁷ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat¹⁸ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikkének A. pontjában említett területekhez tartoznak.

- (36) Ciprus, Bulgária és Románia tekintetében ez az irányelv a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (1) bekezdése és a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokra épülő vagy azokhoz egyéb módon kapcsolódó jogi aktusnak minősül,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv megállapítja a harmadik országbeli állampolgárok jogellenes be- és átutazásához, valamint jogellenes tartózkodásához történő segítségnyújtás területén a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozó minimumszabályokat, valamint az ilyen bűncselekmények elkövetésének megelőzésére és az ellenük folytatott küzdelemre irányuló intézkedéseket.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „harmadik országbeli állampolgár”: az a személy, aki az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikkének (1) bekezdése értelmében nem az Unió polgára, és aki nem rendelkezik az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁹ 2. cikkének 5. pontjában meghatározott, az uniós jog szerinti szabad mozgáshoz való joggal;
2. „kísérő nélküli kiskorú”: olyan 18 év alatti, harmadik országbeli állampolgár, aki jogszabály vagy az érintett tagállam gyakorlata alapján érte felelős nagykorú személy kíséréte nélkül lépett a tagállamok területére, mindaddig, amíg ilyen személy tényleges felügyelete alá nem kerül, ideértve azon kiskorút is, aki a tagállamok területére történt belépést követően maradt felügyelet nélkül;
3. „jogi személy”: bármely jogalany, amely az alkalmazandó nemzeti jog értelmében ilyen jogállással rendelkezik, kivéve az államokat vagy az államhatalmat gyakorló közjogi szervezetet, illetve a nemzetközi közjogi szervezeteket.

¹⁷ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

¹⁸ A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 077., 2016.3.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

3. cikk

Bűncselekmények

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a harmadik országbeli állampolgároknak a vonatkozó uniós jogot vagy az érintett tagállam harmadik országbeli állampolgárok be- és átutazására, valamint tartózkodására vonatkozó jogszabályait sértő, valamely tagállam területére való beutazásához, azon történő átutazásához vagy azon belüli tartózkodásához történő szándékos segítségnyújtás bűncselekménynek minősüljön, amennyiben:
- a) a magatartást elkövető személy közvetlenül vagy közvetve pénzügyi vagy anyagi előnyt vagy ígéretet kér, kap vagy fogad el, vagy a magatartást annak érdekében követi el, hogy ilyen haszonra tegyen szert; vagy
 - b) nagy a valószínűsége annak, hogy a magatartás súlyos sérelmet okoz egy személynek.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a harmadik országbeli állampolgároknak a vonatkozó uniós jogot vagy az érintett tagállam harmadik országbeli állampolgárok be- és átutazására, valamint tartózkodására vonatkozó jogszabályait sértő, valamely tagállam területére való beutazására, azon történő átutazására vagy azon belüli tartózkodására történő nyilvános felbujtás bűncselekménynek minősüljön.

4. cikk

Minősített bűncselekmények

A tagállamok biztosítják, hogy a 3. cikkben említett magatartás minősített bűncselekménynek minősüljön, amennyiben:

- a) a bűncselekményt a 2008/841/IB tanácsi kerethatározat²⁰ értelmében vett bűnszervezet keretében követték el;
- b) a bűncselekmény szándékosan vagy súlyos gondatlanságból súlyos sérelmet okozott a bűncselekmény tárgyát képező harmadik országbeli állampolgároknak, vagy veszélyeztette életüket;
- c) a bűncselekményt súlyos erőszak alkalmazásával követték el;
- d) a bűncselekmény tárgyát képező harmadik országbeli állampolgárok különösen kiszolgáltatott helyzetben voltak, beleértve a kísérő nélküli kiskorúakat is;
- e) a bűncselekmény a tárgyát képező harmadik országbeli állampolgárok halálát okozta.

5. cikk

Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

A tagállamok biztosítják, hogy a 3. cikk (1) bekezdésében és a 4. cikkben említett bűncselekményekben felbujtóként és bűnsegédként való közreműködés, valamint az említett bűncselekmények elkövetésének kísérlete bűncselekményként büntetendő legyen.

²⁰

A Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (HL L 300., 2008.11.11., 42. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

6. cikk

Természetes személyekre alkalmazandó szankciók

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal legyenek büntetendők.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikkben említett bűncselekmények büntetési tételének felső határa legalább három év szabadságvesztés legyen.
- (3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 4. cikk a)–d) pontjában említett bűncselekmények büntetési tételének felső határa legalább tíz év szabadságvesztés legyen.
- (4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmények – ideértve a szóban forgó rendelkezésben említett bűncselekmények elkövetésének kísérletét – büntetési tételének felső határa legalább tizenöt év szabadságvesztés legyen.
- (5) Az (1)–(4) bekezdéssel összhangban kiszabott büntetőjogi szankciókon túlmenően a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmények valamelyikének elkövetése miatt elítélt természetes személyeket az illetékes hatóság büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókkal vagy intézkedésekkel sújthassa, beleértve a következőket:
 - a) a bűncselekmény elkövetését eredményező tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek vagy felhatalmazások visszavonása, vagy azon keresőtevékenység közvetlen vagy közvetítőn keresztül történő gyakorlásának tilalma, amelynek során a bűncselekményt elkövették;
 - b) a büntetésnek valamely tagállamban történő végrehajtását követően, illetve a kiszabott büntetésnek vagy annak egy részének a nem uniós visszaküldési célsországban való letöltése céljából történő visszaküldés, az uniós vagy nemzeti jog alapján alkalmazandó kedvezőbb rendelkezések sérelme nélkül;
 - c) a tagállamok területére való beutazás és a tagállamok területén való tartózkodás megfelelő, legfeljebb 10 évre szóló tilalma, az uniós vagy nemzeti jog alapján esetlegesen alkalmazandó kedvezőbb rendelkezések sérelme nélkül;
 - d) a közfinanszírozásból való kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat és a koncessziókat is;
 - e) pénzbüntetés;
 - f) a bűncselekmény elkövetéséből származó jövedelem és az elkövetéshez felhasznált eszközök befagyasztása és elkobzása a 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel²¹ összhangban.

²¹

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

7. cikk

A jogi személyek felelőssége

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekért, amelyeket akár saját nevében eljárva, akár a jogi személy valamely szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be, és amely a következők egyikén alapul:
 - a) a jogi személy képviselőjének joga;
 - b) a jogi személy nevében történő döntéshozatal joga;
 - c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának joga.
- (2) A tagállamok továbbá megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy valamely jogi személy felelősségre vonható legyen, amennyiben valamely, az (1) bekezdésben említett személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya lehetővé tette, hogy az adott jogi személy javára egy neki alárendelt személy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményeket elkövetse.
- (3) Valamely jogi személy (1) és (2) bekezdés szerinti felelőssége nem zárja ki az olyan természetes személyek elleni büntetőeljárást, akik a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekben tettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként részt vesznek.

8. cikk

Jogi személyekre alkalmazandó szankciók

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy valamely, a 7. cikk értelmében felelősségre vont jogi személlyel szemben hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekért a 7. cikk szerint felelős jogi személyekkel szemben kiszabható szankciók vagy intézkedések magukban foglalják a következőket:
 - a) büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbüntetések;
 - b) az állami kedvezményekből, támogatásokból vagy szubvenciókból való kizárás;
 - c) a közfinanszírozásból való ideiglenes vagy végleges kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, támogatásokat és koncessziókat;
 - d) kereskedelmi tevékenység folytatásától való átmeneti vagy végleges eltiltás;
 - e) bírósági felügyelet alá helyezés;
 - f) bíróság által elrendelt felszámolás;
 - g) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények ideiglenes vagy végleges bezárása;
 - h) a bűncselekmény elkövetését eredményező tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek és felhatalmazások visszavonása;

i) a bűncselekmény elkövetéséből származó jövedelem és az elkövetéshez felhasznált eszközök befagyasztása és elkobzása a 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel²² összhangban.

- (3) A büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbüntetések összegének arányosnak kell lennie a magatartás súlyosságával, valamint az érintett jogi személy egyéni, pénzügyi és egyéb körülményeivel. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ilyen pénzbüntetések felső tétele ne legyen kevesebb, mint:

a) a jogi személy teljes globális árbevételének 3 %-a, akár a bűncselekmény elkövetésének évét megelőző üzleti évben, akár a 3. cikkben említett bűncselekmények esetében a pénzbüntetést kiszabó határozatot megelőző üzleti évben;

b) a jogi személy teljes globális árbevételének 5 %-a, akár a bűncselekmény elkövetésének évét megelőző üzleti évben, akár a 4. cikk a)–d) pontjában említett bűncselekmények esetében a pénzbüntetést kiszabó határozatot megelőző üzleti évben;

c) a jogi személy teljes globális árbevételének 6 %-a, akár a bűncselekmény elkövetésének évét megelőző üzleti évben, akár a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmények esetében a pénzbüntetést kiszabó határozatot megelőző üzleti évben.

- (4) A (3) bekezdés szerinti büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbüntetések megállapításakor a tagállamok szabályokat írhatnak elő azokra az esetekre, amikor a pénzbüntetés összegét nem lehet a jogi személy által a bűncselekmény elkövetésének évét megelőző üzleti évben vagy a pénzbüntetést kiszabó határozatot megelőző üzleti évben elért teljes globális árbevétel alapján meghatározni.

9. cikk

Súlyosító körülmények

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatban súlyosító körülményeknek legyenek tekinthetők a következők:

a) a bűncselekményt hivatalos személy követte el feladatai ellátása során;

b) a bűncselekmény a 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²³ említett illegális foglalkoztatásban részt vevő, a bűncselekmény tárgyát képező harmadik országbeli állampolgárok részvételével járt vagy azt eredményezte;

c) az elkövetőt korábban jogerősen elítélték a 3., 4., vagy 5. cikk szerinti hasonló jellegű bűncselekmények miatt;

²² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/52/EK irányelve (2009. június 18.) az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról (HL L 168., 2009.6.30., 24. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>).

- d) a bűncselekmény a tárgyat képező harmadik országbeli állampolgár kizsákmányolásával vagy eszközként való felhasználásával járt vagy azt eredményezte;
- e) a bűncselekmény tárgyat képező harmadik országbeli állampolgárokat megfosztották személyazonosító vagy úti okmányaiktól;
- f) a bűncselekményt tűzfegyver viselése közben követték el.

10. cikk

Enyhítő körülmények

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatban enyhítő körülménynek legyen tekinthető, ha az elkövető olyan információkat szolgáltat az illetékes hatóságoknak, amelyeket azok máskülönben nem tudnának megszerezni, segítve őket:

- a) a többi elkövető azonosításában vagy bíróság elé állításában; vagy
- b) bizonyíték megszerzésében.

11. cikk

A bűncselekmények elévülési ideje

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan elévülési időt állapítsanak meg, amely a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás, vádhatósági eljárás, bírósági tárgyalás és bírósági határozathozatal céljára az említett bűncselekmények elkövetését követően elegendő időt biztosít annak érdekében, hogy az említett bűncselekményekkel szemben hatékonyan lehessen fellépni.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a nyomozást, a vádhatósági eljárást, a bírósági tárgyalást és a bírósági határozathozatalt:
 - a) a 3. cikkben említett bűncselekmények esetében a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább hét évig;
 - b) a 4. cikk a)–d) pontjában említett bűncselekmények esetében a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább tíz évig;
 - c) a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmények esetében – beleértve a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmény elkövetésére irányuló kísérleteket is – a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább tizenöt évig.
- (3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék:
 - a) a 3. cikkben említett bűncselekmény miatt hozott jogerős ítéletet követően valamely bűncselekményért kiszabott szabadságvesztés büntetésének végrehajtását a jogerős ítélet meghozatalától számított legalább hét évig;
 - b) a 4. cikk a)–d) pontjában említett bűncselekmény miatt hozott jogerős ítéletet követően valamely bűncselekményért kiszabott szabadságvesztés büntetésének végrehajtását a jogerős ítélet meghozatalától számított legalább tíz évig;

- c) a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmény miatt hozott jogerős ítéletet követően valamely bűncselekményért kiszabott szabadságvesztés büntetésének végrehajtását – beleértve a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmény elkövetésére irányuló kísérleteket is – a jogerős ítélet meghozatalától számított legalább tizenöt évig.
- (4) A (2) és (3) bekezdéstől eltérve, a tagállamok rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az elévülés meghatározott cselekmények esetén megszakad vagy nyugszik. Ez az időtartam nem lehet rövidebb mint:
- a) öt év a 3. cikkben említett bűncselekmények esetében;
 - b) nyolc év a 4. cikk a)–d) pontjában említett bűncselekmények esetében;
 - c) tíz év a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmények esetében, beleértve a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmény elkövetésére irányuló kísérleteket is.

12. cikk

Joghatóság

- (1) Minden tagállam megállapítja joghatóságát a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmények felett, amennyiben:
- a) a bűncselekményt teljes egészében vagy részben a területén követték el;
 - b) a bűncselekményt valamely állampolgára vagy a területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár követte el;
 - c) a bűncselekményt
 - i. a tagállam területén letelepedett jogi személy javára;
 - ii. a teljes egészében vagy részben a területén folytatott bármely üzleti tevékenység tekintetében követték el;
 - d) a bűncselekményt az adott tagállamban lajstromozott vagy annak lobogója alatt közlekedő hajó vagy légi jármű fedélzetén követték el;
 - e) a bűncselekmény a tárgyat képező harmadik országbeli állampolgároknak az adott tagállam területére való beutazását, azon történő átutazását vagy azon belüli tartózkodását eredményezi.
- (2) A tagállamok joghatóságot állapítanak meg a 4. cikk e) pontjában említett bűncselekmények elkövetésére irányuló kísérletek felett, amennyiben a magatartás olyan bűncselekménynek minősült volna, amely felett az (1) bekezdés szerint joghatóságot állapítottak volna meg.
- (3) A 3., 4. és 5. cikkben említett, valamely tagállam területén kívül elkövetett bűncselekmények büntetőeljárás alá vonása érdekében minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy joghatóságának gyakorlása ne függjön az alábbi feltételek egyikétől sem:
- a) a cselekmények az elkövetésük helyén bűncselekménynek minősülnek;
 - b) a büntetőeljárás csak a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti államtól származó információk továbbítását követően indítható meg.
- (4) Amennyiben a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmény több tagállam joghatósága alá tartozik, ezek a tagállamok együttműködnek annak meghatározásában, hogy

melyik tagállam folytatja le a büntetőeljárást. Az ügyet adott esetben és a 2009/948/IB kerethatározat 12. cikkével összhangban az Eurojusthoz kell utalni.

13. cikk

Megelőzés

- (1) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket, például tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányokat, valamint kutatási és oktatási programokat szerveznek, amelyek célja a közvélemény figyelmének felkeltése és a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmények elkövetésének csökkentése.
- (2) A tagállamok adott esetben más tagállamokkal, az érintett uniós ügynökségekkel és harmadik országokkal együttműködve teszik meg az (1) bekezdésben említett tevékenységek végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

14. cikk

Erőforrások

A tagállamok biztosítják, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmények felderítésében, kivizsgálásában, büntetőeljárás alá vonásában vagy elbírálásában illetékes nemzeti hatóságok elegendő számú képzett személyzettel és elegendő pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrással rendelkezzenek az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos feladataik eredményes ellátásához.

15. cikk

Képzés

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozással és eljárásokkal megbízott bűnüldöző szervek, az igazságszolgáltatás és a hatóságok személyzete számára megfelelő erőforrásokat és rendszeres időközönként speciális képzést biztosítsanak.
- (2) Az igazságszolgáltatás függetlenségének sérelme nélkül a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen irányelv célkitűzéseivel kapcsolatos büntetőeljárásokban és nyomozásokban részt vevő bírák, ügyészek, bűnüldöző és igazságügyi személyzet, valamint az illetékes hatóságok személyzete rendszeres speciális képzésben részesüljenek.

16. cikk

Nyomozati eszközök

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmények nyomozásához vagy büntetőeljárás alá vonásához hatékony és arányos nyomozati eszközök álljanak rendelkezésre. Ezeknek az eszközöknek adott esetben különleges nyomozati eszközöket is magukban kell foglalniuk, például azokat, amelyeket a szervezett bűnözés vagy más súlyos bűncselekmények elleni küzdelemben alkalmaznak.

17. cikk

Adatgyűjtés és statisztikák

- (1) A tagállamok statisztikai adatokat gyűjtenek a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekmény típusa szerinti bontásban.
- (2) Az (1) bekezdésben említett statisztikai adatok kiterjednek legalább a következőkre:
 - a) a bűncselekmény tárgyát képező harmadik országbeli állampolgárok száma, állampolgárság, nem és életkor (gyermek/felnőtt) szerinti bontásban;
 - b) az ügyek nyomozásának átlagos időtartama;
 - c) az ezen irányelvben említett bűncselekmények miatt büntetőeljárás alá vont természetes személyek száma, nem és állampolgárság szerinti bontásban;
 - d) az ezen irányelvben említett bűncselekmények miatt büntetőeljárás alá vont jogi személyek száma, székhely szerinti bontásban;
 - e) az ügyészség határozatainak száma, a határozat típusa szerinti bontásban (a vádemelésre vagy a vádemelés mellőzésére vonatkozóan);
 - f) a jogerős bírósági határozatok száma, a határozat típusa szerinti bontásban (bűnösséget megállapító ítélet, felmentő ítélet, az ügy érdemében történő és egyéb elutasítás, ideértve a peren kívüli rendezést is);
 - g) az ezen irányelvben említett bűncselekmények miatt elítélt természetes személyek száma, nem és állampolgárság szerinti bontásban;
 - h) a szankcionált természetes személyek száma, a büntetés típusa és szintje (szabadságvesztés, pénzbüntetés, egyéb), nem és állampolgárság szerinti bontásban;
 - i) az ezen irányelvben említett bűncselekményekért elítélt és szankcionált jogi személyek száma;
 - j) a szankcionált jogi személyek száma, a székhely és a szankció típusa (pénzbüntetés, egyéb) szerinti bontásban;
 - k) a bírósági eljárások átlagos időtartama az elsőfokú, a másodfokú és a rendkívüli jogorvoslattal érintett ügyekben.
- (3) A tagállamok évente és minden év július 1-jéig géppel olvasható és lebontott formátumban közzéteszik és továbbítják a Bizottságnak a (2) bekezdésben említett, az előző évre vonatkozó statisztikai adatokat.

18. cikk

A 2002/90/EK irányelv és a 2002/946/IB kerethatározat felváltása

- (1) Ezen irányelv felváltja a 2002/90/EK irányelvet és a 2002/946/IB kerethatározatot azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, az említett jogi eszközöknek a nemzeti jogba való átültetésére vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.
- (2) Azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, a 2002/90/EK irányelvre és a 2002/946/IB kerethatározatra való hivatkozásokat az ezen irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni.

19. cikk

Nemzeti jogba való átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [az ezen irányelv hatálybalépésétől számított egy év]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.
- (2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

21. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök